



A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף כ"ד of ביצה. מסכת ביצה
Our Daf begins the third Perek of Mesechte Beitzah, אין צדין,
which will discuss three main topics.

- 1- Whether צידה - trapping and hunting is permissible on Yom Tov and if so, in what manner
- 2- Whether one may check a firstborn animal for a blemish on Yom Tov in order to use it, and if so in what manner

A

Whether צידה is permissible on Yom Tov and if so, in what manner

Whether one may check a firstborn animal for a blemish on Yom Tov in order to use it and if so, in what manner

B

-3- When and in what manner one may take goods from a storekeeper on Yom Tov, so as not to be violating laws of doing business on Yom Tov.

Some of the topics we will learn about today include:

The איסור of צידה on Yom Tov, and the criteria for the permissible methods of hunting and trapping on Yom Tov

B

Taking goods from a storekeeper on Yom Tov

The איסור of צידה on Yom Tov

C

A machlokes regarding ספק מוכן - when it is unclear if something was prepared and ready for use from before Yom Tov.

Several cases of non-Jews doing work for Jews on Yom Tov, and the relevant Halachos in each case

C

ספק מוכן when it is unclear if something was prepared and ready for use from before Yom Tov

Several cases of non-Jews doing work for Jews on Yom Tov





D Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

צידה - Trapping or hunting animals is one of the 39 מלאכות which are forbidden on Shabbos, and, as our Mishnah explains, is forbidden on Yom Tov as well.

בכדי שיעשו

If an איסור is performed on Shabbos or Yom Tov, it is forbidden to benefit from the איסור. As such, it is prohibited, even after Shabbos or Yom Tov, for the amount of time called בכדי שיעשו, which is the amount of time after Shabbos or Yom Tov that it takes to perform the Melachah.

תחום שבת ויום טוב

A person on Shabbos and Yom Tov is only allowed to walk a distance of 2000 Amos, (which is between 960 and 1,152 meters (or 3147 and 3774 feet), depending upon the differing Halachic opinions) outside the city limits, or from his encampment - if he is not in a city. If one wants to walk beyond that distance on Shabbos, they must make an Eruv Techumin, by placing two meals worth of food slightly less than 2000 Amos from his present location. In this manner the person can walk an additional 2000 amos past the Eruv. If something is brought for someone from outside the תחום, the item is forbidden to be used on Shabbos or Yom Tov.

D

צידה

בכדי שיעשו

תחום שבת ויום טוב



1 So let's review.....

The first Mishna in the Perek begins:

אין צדין דגים מן הביברים ביו"ט

One is forbidden on Yom Tov to catch fish from a pond - and certainly not from lakes and rivers.

Although, צורך אוכל נפש is permitted on Yom Tov, the rule is that מלאכות that can be performed before יום טוב without a deterioration of the quality or taste of the food are forbidden. Fish, can just as well be caught from the pond before Yom Tov, and kept in a tank, or in the pond in a net, until they are needed on Yom Tov. For this reason, צידה, in general is forbidden on Yom Tov.

ואין נותנין לפנייהם מזונות

We also may not feed fish in these ponds on Yom Tov, if it entails extra טרחה on Yom Tov. As Rashi explains, fish are considered עליך מזונותן, as they are able to eat things growing in the water.

Tosfos explains, that we may not feed anything that is מחוסר צידה - that we need to catch, because, if we are allowed to feed the animal, one may come to catch it, which is forbidden.

1 אין צדין דגים מן הביברים ביו"ט

Although צורך אוכל נפש is permitted on Yom Tov

יום טוב that can be performed before without a loss of quality or taste are forbidden

Therefore צידה is general forbidden on Yom Tov.

ואין נותנין לפנייהם מזונות

Rashi - Fish are considered עליך מזונותן

Tosfos - Fish are considered מחוסר צידה

2 The Mishnah continues:

אבל צדין חיה ועוף מן הביברין

One is, however, permitted to catch fowl and other animals from fenced in areas.

ונותנין לפנייהם מזונות

And one may feed these animals on Yom Tov, because they are מזונותן עליך, it is your obligation to feed them.

רשב"ג אומר לא כל הביברין שוין

Rabban Shimon Ben Gamliel clarifies that not all fenced in areas have the same status.

זה הכלל

כל המחוסר צידה אסור

Any enclosure, in which the animals need to be chased and caught, would be forbidden to catch on Yom Tov.

ושאינו מחוסר צידה מותר

However any area where no great efforts are necessary to catch the animal, that is not considered Halachic צידה, and is permissible on Yom Tov.

2 אבל צדין חיה ועוף מן הביברין

ונותנין לפנייהם מזונות

רשב"ג אומר לא כל הביברין שוין

כל המחוסר צידה אסור

ושאינו מחוסר צידה מותר

3 היכי דמי מחוסר צידה -
 מחוסר צידה: אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל כל שאומר הבא מצודה ונצודנו
 Where one would use a trap to catch this animal -
 רבה בר רב הונא אמר שמואל
 Adds, that even where one might use a trap, the animal or fowl is considered sufficiently trapped and not מחוסר צידה, if they are באין לכלובן לערב ומזונותן עליך
 If at night they come into their cages on their own - and are dependent on their owners for food. OR -
 באין לכלובן לערב ולא עבידי לרבויי
 If at night they come into their cages on their own - and once they are in their cage they do not try and run from the owners. Such birds or animals even if they are out of their cages, are not considered מחוסר צידה, and may be trapped even outside of their cages on Yom Tov.
 =====

3 היכי דמי מחוסר צידה ?
 אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל
כל שאומר הבא מצודה ונצודנו
Where one would use a trap to catch this animal
 רבה בר רב הונא אמר שמואל
 באין לכלובן לערב ומזונותן עליך
If at night they come into their cages and are dependent on their owners for food
 באין לכלובן לערב ולא עבידי לרבויי
Once they are in their cage they do not try and run from the owners

4 Our Gemara brings a Braisa which seems to contradict our Mishnah:
 ביברין של חיה ושל עופות אין צדין מהם ביום טוב ואין נותנין לפנייהם מזונות
 Which seems to contradict our Mishnah which ruled:
 אבל צדין חיה ועוף מן הביברין
 The Gemara offers several answers:
 1. The Braisa is authored by Rebbe Yehuda who teaches in a Mishnah in Shabbos
 הצד צפור למגדל וצבי לבית חייב לבית הוא דמחייב אבל לביברין לא
 That for one to be עובר the איסור of צידה on Shabbos one needs to chase the animal specifically into a house, but into a ביבר, a pen or a cage, is not considered sufficiently trapped. Therefore, when one traps it now in the ביבר, he is doing צידה now.
 2. Our Mishnah which permits taking animals from a ביבר is referring to a קטן ביבר, a small ביבר, whereas the Braisa which prohibits using animals from a ביבר is referring to a גדול ביבר, a larger ביבר.

4 ביברין של חיה ושל עופות אין צדין מהם ביום טוב ואין נותנין לפנייהם מזונות ?
 אבא רבא: אבל צדין חיה ועוף מן הביברין
 כריתא: ביברין של חיה ושל עופות אין צדין מהם ביום טוב ואין נותנין לפנייהם מזונות
 1 רב ירמיה
הצד צפור למגדל וצבי לבית חייב
לבית הוא דמחייב אבל לביברין לא
 2
 Our Mishnah is referring to a small ביבר
 The Braisa is referring to a larger ביבר

5 היכי דמי ביבר גדול
 How do we qualify a גדול?
 אמר רב אשי
 כל היכא דרהיט אבתרה ומטי לה בחד שחיא ביבר קטן
 ואידך ביבר גדול
 If we can reach and subdue the animal in one stride, it is a ביבר קטן. Otherwise, it is a גדול.
 Also
 כל היכא דאיכא עוקצי עוקצי ביבר גדול
 ואידך ביבר קטן
 If there are nooks and hiding places where the animal can escape to, it is considered a גדול. Otherwise it is classified as a ביבר קטן
 And finally
 כל היכא דנפלי טולא דכתלי אהרדי ביבר קטן
 ואידך ביבר גדול
 If the pen is so small that shade falls on it from one wall to the opposite wall, it is considered a קטן. Otherwise, it is considered a גדול.
 =====

5 היכי דמי ביבר גדול

אמר רב אשי

<p>כל היכא דנפלי טולא דכתלי אהרדי ביבר קטן</p> <p><i>ואידך ביבר גדול</i></p> <p><i>If the pen is so small that shade falls on it from one wall to the opposite wall</i></p>	<p>כל היכא דאיכא עוקצי עוקצי ביבר גדול</p> <p><i>ואידך ביבר קטן</i></p> <p><i>If there are nooks and hiding places</i></p>	<p>כל היכא דרהיט אבתרה ומטי לה בחד שחיא ביבר קטן</p> <p><i>ואידך ביבר גדול</i></p> <p><i>If we can reach the animal in one stride</i></p>
---	--	---

6 The next Mishna begins:
 מצודות חיה ועוף ודגים שעשאן מערב יום טוב לא יטול מהן ביום טוב
 אלא אם כן יודע שנצודו מערב יום טוב
 Even if animals are trapped by themselves, for which there is no איסור of צידה on Yom Tov, still, to be able to use these animals on Yom Tov, it must be מוכן, trapped and prepared from before Yom Tov, or else the animals are מוקצה.
 And so, our mishna teaches, one may use these animals only if he knows that they were trapped from before Yom Tov.

 The gemara adds that our mishna is חסורי מיחסרה, it is missing a clause that states;
 ספק מוכן אסור ורבן גמליאל מתיר
 The Tanna Kamma holds that it may be used only if we are certain that it has been trapped from before Yom Tov, but not if it is doubtful. Rabban Gamliel is of the opinion that it may be used even when it is merely possible that it was trapped before Yom Tov.

6 מצודות חיה ועוף ודגים שעשאן מערב יום טוב

לא יטול מהן ביום טוב

אלא אם כן יודע שנצודו מערב יום טוב

It must be מוכן - trapped and prepared from before Yom Tov

ספק מוכן אסור - ורבן גמליאל מתיר

ומתיר בברי ארבע לשהביא דאין ארבע לשהביא
ואמר מותרין בן אלא לאין רבונן אקבא בימיו

ספק מוכן ר"ג מתיר - ורבי יהושע אוסר

אמר רב יהודה אמר שמואל לאכלה כר' יהושע

7 ומעשה שנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל ואמר מותרין הן אלא שאין רצוני לקבל הימנו
 And the mishna relates an incident that illustrates this, that Rabban Gamliel permitted fish that were brought to him on Yom Tov by a non-Jew.

However, this is actually a Machlokes:

ספק מוכן ר"ג מתיר ורבי יהושע אוסר
 אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יהושע
 That ספק מוכן אסור on Yom Tov
 =====

The mishna had said that Rabban Gamliel received fish from a non-Jew on Yom Tov, and had ruled that it was permissible, מותרים הם.

The gemara clarifies;

רב אמר מותרין לקבל

Rav holds one may accept it from the non-Jew as they are not

מוקצה -

לוי אמר מותרין באכילה

Levi holds that one may even eat them.

Rashi explains, that neither Rav nor Levi hold like Rabban Gamliel, as they hold like רבי יהושע according to whom the Halacha follows, that אסור is ספק מוכן, but they are merely coming to explain the words of Rabban Gamliel.

=====

7 ומחלף בנכרי אחד לפיכך דגים ארבע אגולא ואמר מותרין הן אלא שאין רצוני לקבל הימנו

לוי אמר
 מותרין באכילה

one may even eat them

רב אמר
 מותרין לקבל

they are not מוקצה

8 The gemara continues:
 אמר רב לעולם אל ימנע אדם עצמו מבית המדרש אחת
 Rav teaches that one should not absent himself from the Bais HaMidrash even for a short period, as evidenced by this very case.

דאנא ולוי הוינן קמיה דרבי כי אמרה להא שמעתא

Both Levi and I were present in the evening when Rebbe taught מותרין באכילה, but in the morning, he retracted his statement and changed his teaching to לקבל.

אנא דהואי בי מדרשא הדרי בי

לוי דלא הוה בי מדרשא לא הדר ביה

I was present at both lectures, and accordingly, changed the teaching. Levi was absent in the morning, and did not hear the final ruling of Rebbe on the matter.

=====

8 אמר רב...
 לעולם אל ימנע אדם עצמו מבית המדרש
 אפילו שעה אחת

דאנא ולוי
 הוינן קמיה דרבי כי אמרה להא שמעתא
 Levi and I were present in the evening
 when Rebbe taught
 מותרין באכילה
 but in the morning he changed it to
 מותרין לקבל

אנא דהואי בי מדרשא הדרי בי
 לוי דלא הוה בי מדרשא לא הדר ביה



9 The gemara continues:
 אמר רב פפא הלכתא נכרי שהביא דורון לישראל ביום טוב
 If a non-Jew brought fresh produce to a Jew on Yom Tov
 אם יש מאותו המין במחובר אסור
 ולערב נמי אסורין בכדי שיעשו
 If this type of produce is still growing in the fields, then it would
 be forbidden on Yom Tov - and would also be forbidden on
 Motzai Yom Tov for the amount of time of שיעשו בכדי, however
 long it would take to bring the produce after nightfall, because,
 it is אסור for a Jew to benefit from a מלאכה that a non-Jew did for
 him.

9 אמר רב פפא...
 הלכתא נכרי שהביא דורון לישראל ביום טוב
 If a non-Jew brought fresh produce
 to a Jew on Yom Tov
 אם יש מאותו המין במחובר אסור
 ולערב נמי אסורין בכדי שיעשו
 because, it is אסור for a Jew to benefit
 from a מלאכה that a non-Jew did for him

10 ואם אין מאותו המין במחובר
 תוך התחום מותר
 חוץ לתחום אסור
 If this produce is no longer on the tree, and we can therefore be
 sure that it was not picked on Yom Tov, then it is permissible,
 provided it was brought from within the תחום, but if it was
 brought from outside the תחום, it is אסור because of the אסור
 תחום.
 והבא בשביל ישראל זה מותר לישראל אחר
 However, it is only אסור for the person for whom it was brought
 - but it is מותר for others, because the חכמים were not as strict
 with תחומין, which is only a דרבנן.

10 ואם אין מאותו המין במחובר
 תוך התחום מותר
 חוץ לתחום אסור
 ופבא בלבי ישראל צב - מותר לישראל אחר
 because the חכמים were not as strict with תחומין
 which is only a דרבנן

